

**COLEGIUL DE CRIMINOLOGIE,
ADMINISTRARE ȘI DREPT „VALERIU BUJOR”
CATEDRA DE DISCIPLINE JURIDICE ȘI ADMINISTRATIVE**

**CURRICULUMUL DISCIPLINAR
BAZELE DREPTULUI PROCESUAL CIVIL (II)**

**SPECIALITATEA 42110 – JURISPRUDENȚĂ
CALIFICAREA 341105 – GREFIER**

Autor(i):

_____

Recenzent(ți):

_____

Adresa Curriculumului în internet:

_____

APROBAT

Consiliul profesoral, proces-verbal nr. _____
din _____ 2021

Chișinău, 2021

STANDARD CURRICULAR

I. PRELIMINARII	3
II. OBIECTIVELE GENERALE/ STANDARDE ALE DISCIPLINEI	3
III. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI.....	4
IV. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR	4
V. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI CONȚINUTURI	11
VI. SUGESTII PENTRU LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI.....	16
VII. TEMATICA ORIENTATIVĂ A REFERATELOR.....	17
VIII. CHESTIONAR PENTRU EXAMEN	17
IX. REFERINȚE BIBLIOGRAFICE.....	18

I. PRELIMINARII

Importanța dreptului procesual civil o determină rolul acestei ramuri de drept în reglementarea relațiilor sociale ce apar în cadrul înfăptuirii justiției în pricinile civile.

În linii generale, dreptul procesual civil poate fi definit ca un ansamblu de norme juridice structurate într-o ordine strict determinată, ce reglementează modul în care este organizată și se desfășoară activitatea instanței de judecată și a participanților la proces, precum și raporturile procesuale dintre participanții la proces și instanța de judecată ce se stabilesc la judecarea pricinilor civile, iar în anumite cazuri și modul în care sunt executate hotărârile judecătorești și alte titluri executorii.

Studierea dreptului procesual civil trebuie începută de la examinarea și perceperea programului de studiu al acestei discipline. Programarea în domeniul studiului este un constituent obiectiv și indispensabil în determinarea formelor de activitate a profesorilor și a studenților privind repartizarea orelor de prelegeri, lecțiilor practice (seminarelor) și a lucrului individual.

Pentru a pătrunde mai lesnicios în esența dreptului procesual civil, inițial este util a lua cunoștință de noțiunile introductive în ramura dată, cum ar fi dreptul procesual civil și obiectul său de reglementare, procesul civil (procedura civilă), forma procesuală, actele de procedură, fazele (stadiile) procesului, alte noțiuni și definiții procesual civile.

Studierea dreptului procesual civil (procesului civil) se înfăptuiește nu numai prin prelegeri și lecții practice (seminare), dar și prin elaborarea tezelor anuale și a tezelor de licență, a referatelor științifice, la fel prin participarea la conferințe, olimpiade și consultații. Însă un rol foarte important în instruirea studentului-jurist în instituția de învățământ superior o are lucrul de sine stătător al studentului cu manualul, studierea monografiilor, a legislației procesual civile, a practicii judiciare. Fără o astfel de pregătire este imposibilă dobândirea cunoștințelor suficiente pentru un specialist calificat în domeniul aplicării corecte a normelor de drept procesual civil.

Metodic, studiarea disciplinei *Bazele dreptului procesual civil (II)* poate fi fundamentată pe cunoștințe juridice obținute în prealabil în urma studierii cursurilor teoria și istoria dreptului, dreptul constituțional, civil, dreptul muncii, administrativ, organele de ocrotire a normelor de drept.

II. OBIECTIVELE GENERALE/ STANDARDE ALE DISCIPLINEI

La nivel de cunoaștere și înțelegere:

- să identifice dreptul procesual civil ca ramură de drept;
- să determine noțiunile introductive în drept procesual civil (noțiunea de drept procesual civil, actele de procedură, raporturile procesual civile, forma procesuală, felurile de proceduri, participanții la proces și clasificarea lor, sancțiunile procedurale, termenele de procedură, cheltuieli de judecată, acțiunea civilă, probele judiciare și alte noțiuni și definiții procesuale);
- să descrie sistemul judiciar din Republica Moldova și să determine competența instanțelor judecătorești în examinarea și soluționarea pricinilor civile;
- să identifice poziția procesuală a fiecărui participant la proces, drepturile și obligațiile procesuale;
- să descrie procedura intentării pricinilor civile în judecată și procedura de judecare a pricinilor;
- să determine obiectul și sarcina probațiunii în pricinile civile, precum și utilizarea mijloacelor de probă.

La nivel de aplicare:

- să aplice corect normele de drept procesual civil în activitatea practică de jurist;
- să contribuie la perfecționarea legislației procesual civile și activității practice a instanțelor judecătorești;

- să profeseze activitatea de judecător, avocat, notar, jurist-consult etc. cerințelor societății la etapa actuală;
- să întocmească actele judecătorești de dispoziție conform cerințelor normelor de drept procesual civil;
- să generalizeze practica judiciară în soluționarea pricinilor civile pentru a determina deficiențele în aplicarea legislației;
- să elaboreze proiecte de cercetare științifică în domeniul dreptului procesual civil.

La nivel de integrare:

- să aprecieze locul dreptului procesual civil în sistemul de drept al Republicii Moldova;
- să determine legătura dreptului procesual civil cu dreptul civil, cu dreptul constituțional, familial, dreptul muncii, administrativ, procesual penal și alte ramuri de drept;
- să estimeze rolul practicii judiciare în perfecționarea legislației procesual civile;
- să determine rolul științei dreptului procesual civil în perfecționarea legislației procesual civile;
- să efectueze studiul comparativ legislației procesual civile al Republicii Moldova cu legislația procesual civilă a unor state europene și să înainteze proiecte de perfecționare a legislației procesual civile.

III. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei în planul de învățământ	Anul de studii	Semestrul	Numărul total de ore	Numărul de ore			Nr. de credite	Forma de evaluare
				P	S	LI		
S.04.O.026	II	IV	60	20	20	20	3	Examen

IV. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

1. Tematica și repartizarea orientativă a orelor la curs/ prelegeri

Nr.	TEMA	Nr. de ore
1.	INTENTAREA PROCESULUI ÎN JUDECATĂ	2
2.	PREGĂTIREA PRICINII PENTRU DEZBATERI JUDICIARE. DEZBATERILE JUDICIARE	2
3.	DISPOZIȚIILE PRIMEI INSTANȚE DE JUDECATĂ (HOTĂRÂREA, ÎNCHEIEREA ȘI ORDONANȚA)	2
4.	PROCEDURA CONTENCIOSULUI ADMINISTRATIV	2
5.	PROCEDURA SPECIALĂ	2
6.	PROCEDURA ÎN ORDONANȚĂ	2
7.	PROCEDURA DE REJUDECARE ÎN APEL A HOTĂRÂRILOR JUDECĂTOREȘTI CARE NU AU DEVENIT DEFINITIVE	2
8.	RECURSUL ÎMPOTRIVA HOTĂRÂRILOR ȘI ÎNCHEIERILOR PENTRU CARE NU ESTE PREVĂZUTĂ CALEA APELULUI	2
9.	RECURSUL ÎMPOTRIVA DECIZIILOR INSTANȚEI DE APEL	2
10.	REVIZUIREA HOTĂRÂRILOR IREVOCABILE	2
11.	DREPTURILE PROCESUALE ALE CETĂȚENILOR STRĂINI ȘI APATRIZILOR. ACȚIUNILE INTENTATE STATELOR STRĂINE ȘI ORGANIZAȚIILOR INTERNAȚIONALE. IMUNITATEA DIPLOMATICĂ. DELEGAȚIILE JUDECĂTOREȘTI ȘI HOTĂRÂRILE JUDECĂTOREȘTI (ARBITRALE) STRĂINE. TRATATELE INTERNAȚIONALE	–
12.	PROCEDURA ARBITRALĂ	–

2. Tematica și repartizarea orientativă a orelor la seminar

Nr.	TEMA	Numărul de ore
1.	<p>INTENTAREA PROCESULUI ÎN JUDECATĂ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Procedura de intentare a procesului. 2. Efectele nerespectării condițiilor de intentare a procesului. 3. Cererea de chemare în judecată și conținutul ei. 4. Ordinea de înlăturare a neajunsurilor cererii de chemare în judecată. 5. Primirea cererii de chemare în judecată. 6. Temeiurile de refuz în primirea cererii și de restituire a cererii. 7. Efectele juridice ale intentării procesului (material-juridice și procesual civile). 	2
2.	<p>PREGĂTIREA PRICINII PENTRU DEZBATERI JUDICIARE</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pregătirea pricinii pentru dezbateri judiciare ca fază a procesului civil. 2. Sarcinile pregătirii pricinii pentru dezbateri judiciare. 3. Actele procesuale ale părților, judecătorului în vederea pregătirii pricinii pentru dezbateri judiciare. 4. Ședința de judecată prealabilă (prima înfățișare). 5. Stabilirea termenului pentru judecarea pricinii. 6. Citarea și comunicare actelor de procedură. 	2
3.	<p>DEZBATERILE JUDICIARE</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Importanța dezbaterii judiciare. 2. Rolul completului de judecată, al președintelui în conducerea ședinței de judecată. 3. Părțile componente ale ședinței de judecată. 4. Partea pregătitoare a ședinței de judecată. 5. Efectele neprezentării în ședința de judecată a persoanelor citate. 6. Recuzările și autorecuzările judecătorilor și altor participanți la proces (temeiurile și procedura de soluționare). 7. Judecarea pricinii în fond. 8. Susținerile orale. Replica. 9. Adoptarea hotărârii și pronunțarea ei. 10. Incidente procesuale ce pot să apară în cursul judecării. 11. Amânarea procesului (temeiurile). 12. Suspendarea procesului (felurile și temeiurile). 13. Deosebirea dintre amânarea și suspendarea procesului. 14. Procedura amânării și suspendării procesului și efectele lor juridice. 15. Terminarea procesului fără adoptarea hotărârii. 16. Încetarea procesului și scoaterea cererii de pe rol (temeiurile și procedura). 17. Deosebirea dintre încetarea procesului și scoaterea cererii de pe rol după efectele lor juridice. 18. Procesul verbal al ședinței de judecată, cuprinsul și importanța lui. 19. Dreptul participanților la proces de a lua cunoștință de procesul verbal și de a prezenta observațiile asupra procesului verbal. 20. Procedura examinării observațiilor asupra procesului verbal. 	2
4.	<p>DISPOZIȚIILE PRIMEI INSTANȚE DE JUDECATĂ (HOTĂRÂREA, ÎNCHEIEREA ȘI ORDONANȚA)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Noțiunea și felurile dispozițiilor primei instanțe. 2. Deosebirea dintre hotărâre, încheiere și ordonanță. 3. Cuprinsul hotărârii instanței de judecată. 4. Cerințele care se înaintează față de hotărârea instanței (legală, întemeiată, necondiționată, certă, deplină). 5. Rectificarea hotărârii de către instanța care a pronunțat-o. 6. Îndreptarea erorilor materiale și de calcul evident strecurate în hotărâre. 	2

	<p>7. Explicarea hotărârii.</p> <p>8. Emiterea hotărârii suplimentare.</p> <p>9. Efectele hotărârii judecătorești.</p> <p>10. Puterea lucrului judecat.</p> <p>11. Momentul obținerii de către hotărâre a puterii lucrului judecat.</p> <p>12. Efectele juridice ale hotărârii rămase definitive (incontestabilitatea, exclusivitatea, prejudiciabilitatea, obligativitatea, executorialitatea).</p> <p>13. Efectele juridice ale hotărârii rămase irevocabile.</p> <p>14. Încheierile primei instanțe de judecată.</p> <p>15. Felurile încheierilor (după conținut, formă, procedura deliberării).</p> <p>16. Efectele juridice ale încheierii rămase definitive.</p> <p>17. Încheierile interlocutorii.</p> <p>18. Cuprinsul și importanța lor.</p>	
5.	<p>PROCEDURA CONTENCIOSULUI ADMINISTRATIV</p> <p>1. Noțiunea și esența procedurii contenciosului administrativ.</p> <p>2. Procedura prealabilă sesizării instanței de contencios administrativ.</p> <p>3. Condițiile de exercitare a acțiunii de contencios administrativ.</p> <p>4. Mijloace de intentare a procesului.</p> <p>5. Procedura în pricinile de contencios administrativ.</p> <p>6. Condițiile de formă și de conținut ale cererii de chemare în judecată.</p> <p>7. Competența jurisdicțională.</p> <p>8. Participanții la proces.</p> <p>9. Drepturile și obligațiile lor procesuale.</p> <p>10. Examinarea cererii. Hotărârea instanței de judecată și executarea ei.</p>	2
6.	<p>PROCEDURA SPECIALĂ</p> <p>1. Noțiunea și esența procedurii speciale.</p> <p>2. Deosebirea procedurii speciale de procedura contencioasă și contenciosului administrativ.</p> <p>3. Particularitățile de examinare a pricinilor în procedură specială.</p> <p>4. Competența instanțelor judecătorești în judecarea pricinilor de constatare a faptelor care au valoare juridică.</p> <p>5. Condițiile necesare pentru constatarea faptelor care au valoare juridică.</p> <p>6. Competența jurisdicțională.</p> <p>7. Cuprinsul cererii.</p> <p>8. Participanții la proces.</p> <p>9. Hotărârea instanței de judecată.</p> <p>10. Încuviințarea adopției.</p> <p>11. Procedura prealabilă de sesizare a instanței.</p> <p>12. Competența jurisdicțională.</p> <p>13. Cuprinsul cererii de adopție.</p> <p>14. Actele care se anexează la cerere.</p> <p>15. Pregătirea pricinii pentru dezbateri judiciare.</p> <p>16. Examinarea cererii.</p> <p>17. Hotărârea instanței de judecată și conținutul ei.</p> <p>18. Declararea capacității depline de exercițiu minorului (emanciparea).</p> <p>19. Condițiile pentru depunerea cererii.</p> <p>20. Procedura de examinare a cererii.</p> <p>21. Hotărârea instanței de judecată.</p> <p>22. Declararea persoanei dispărută fără urmă sau decedată.</p> <p>23. Competența jurisdicțională.</p> <p>24. Cuprinsul cererii.</p> <p>25. Pregătirea pricinii pentru dezbateri judiciare.</p> <p>26. Participanții la proces.</p>	2

27. Examinarea cererii.
28. Hotărârea instanței de judecată.
29. Efectele apariției sau descoperirii locului de aflare a persoanei declarate dispărută fără urmă sau decedată.
30. Limitarea în capacitatea de exercițiu sau declararea incapacității cetățeanului.
31. Competența jurisdicțională.
32. Cuprinsul cererii.
33. Desemnarea din oficiu a avocatului reprezentant.
34. Ordonarea expertizei de constatare a stării psihice.
35. Participanții la proces.
36. Particularitățile probațiunii.
37. Examinarea cererii.
38. Hotărârea instanței de judecată.
39. Anularea limitării capacității de exercițiu și declararea capacității.
40. Încuviințarea spitalizării forțate și tratamentului forțat al cetățeanului.
41. Persoanele autorizate de a sesiza instanța.
42. Competența jurisdicțională.
43. Participanții la proces.
44. Examinarea cererii.
45. Hotărârea instanței de judecată.
46. Încuviințarea examenului psihiatric sau spitalizării în staționarul de psihiatrie a cetățeanului fără liber consimțământ.
47. Persoanele (organele) împuternicite de a sesiza instanța de judecată.
48. Desemnarea din oficiu a avocatului reprezentant.
49. Competența jurisdicțională.
50. Cuprinsul cererii.
51. Examinarea cererii.
52. Hotărârea instanței.
53. Restabilirea în drepturile ce izvorăsc din titlurile de valoare la purtător și din titlurile de valoare la ordin pierdute (procedura de chemare).
54. Depunerea cererii.
55. Cuprinsul cererii.
56. Actele judecătorului după primirea cererii petiționarului.
57. Actele judecătorului în caz de primire a cererii deținătorului hârtiei de valoare.
58. Examinarea cererii petiționarului.
59. Hotărârea instanței de judecată.
60. Dreptul deținătorului hârtiei de valoare de a înainta o acțiune în legătură cu dobândirea unui bun fără justă cauză.
61. Declararea fără stăpân a unui bun mobil și declararea dreptului de proprietate municipală asupra unui bun imobil fără stăpân.
62. Competența jurisdicțională.
63. Cuprinsul cererii.
64. Participanții la proces.
65. Pregătirea pricinii pentru dezbateri judiciare.
66. Examinarea pricinii.
67. Hotărârea instanței de judecată.
68. Contestarea inexactității înscrisurilor în registrele de stare civilă.
69. Depunerea cererii și cuprinsul ei.
70. Competența jurisdicțională.
71. Hotărârea instanței de judecată.
72. Reconstituirea procedurii (actelor) judiciare pierdute (procedura de reconstituire).
73. Condițiile pentru depunerea cererii.

	<p>74. Cuprinsul cererii și efectele în caz de nerespectare a cerințelor față de conținutul cererii.</p> <p>75. Acțiunile judecătorului după primirea cererii.</p> <p>76. Procedura de examinare a cererii.</p> <p>77. Hotărârea instanței de judecată.</p> <p>78. Încetarea procesului de reconstituire a procedurii judiciare pierdute.</p> <p>79. Procedura de declarare a insolvenței.</p> <p>80. Aspecte generale.</p> <p>81. Instanța competentă să examineze pricina.</p> <p>82. Declanșarea procedurii la cererea debitorului, creditorului și altor persoane.</p> <p>83. Participanții la proces.</p> <p>84. Procedura examinării cererii.</p> <p>85. Hotărârea instanței de judecată.</p> <p>86. Atacarea hotărârii.</p>	
7.	<p>PROCEDURA ÎN ORDONANȚĂ</p> <p>1. Noțiunea și esența procedurii în ordonanță.</p> <p>2. Condițiile de admisibilitate ale procedurii în ordonanță.</p> <p>3. Pretențiile în al căror temei se emite ordonanța judecătorească.</p> <p>4. Depunerea cererii și cuprinsul ei.</p> <p>5. Refuzul de a primi cererea.</p> <p>6. Înlăturarea neajunsurilor din cerere.</p> <p>7. Procedura de examinare a cererii de eliberare a ordonanței judecătorești.</p> <p>8. Natura juridică a ordonanței.</p> <p>9. Forma și cuprinsul ordonanței.</p> <p>10. Contestarea ordonanței judecătorești.</p> <p>11. Anularea ordonanței judecătorești.</p> <p>12. Executarea ordonanței judecătorești.</p>	1
8.	<p>PROCEDURA DE REJUDECARE ÎN APEL A HOTĂRÂRILOR JUDECĂTOREȘTI CARE NU AU DEVENIT DEFINITIVE</p> <p>1. Noțiunea și importanța căilor de atac.</p> <p>2. Clasificarea căilor de atac.</p> <p>3. Reguli comune privind folosirea căilor de atac.</p> <p>4. Considerații generale privind apelul.</p> <p>5. Dreptul de a declara apelul.</p> <p>6. Elementele apelului (subiectele, obiectul, temeiul).</p> <p>7. Instanțele competente să examineze cererile de apel.</p> <p>8. Termenul de declarare a apelului.</p> <p>9. Efectul suspensiv al termenului de apel.</p> <p>10. Actele primei instanțe după primirea cererii de apel.</p> <p>11. Cererea de apel și cuprinsul ei.</p> <p>12. Alăturarea la apel. Introducerea referinței împotriva apelului.</p> <p>13. Cazurile când cererile de apel nu i se dă curs.</p> <p>14. Restituirea cererii de apel.</p> <p>15. Pregătirea pricinii pentru dezbateri judiciare în instanța de apel.</p> <p>16. Prezentarea unor noi probe și pretenții în instanța de apel.</p> <p>17. Procedura de judecată a apelului.</p> <p>18. Limitele judecării apelului.</p> <p>19. Împuternicirile instanței de apel.</p> <p>20. Temeiurile de ordin material și procesual pentru casarea sau modificarea hotărârii de către instanța de apel.</p> <p>21. Incidente procesuale ce pot să apară în cursul judecării apelului (retragerea apelului, renunțarea reclamantului la acțiune, tranzacția a părților, încetarea procesului, scoaterea cererii de pe rol).</p>	2

	<p>22. Decizia instanței de apel. 23. Cuprinsul deciziei. 24. Obligativitatea indicațiilor instanței de apel expuse în decizia sa, pentru instanța care rejudecă pricina. 25. Puterea legală a deciziei instanței de apel. 26. Judecarea apelului primit de către instanța de apel după examinarea pricinii în apel.</p>	
9.	<p>RECURSUL ÎMPOTRIVA HOTĂRĂRILOR ȘI ÎNCHEIERILOR PENTRU CARE NU ESTE PREVĂZUTĂ CALEA APELULUI</p> <p>1. Esența și importanța recursului împotriva hotărârilor și încheierilor pentru care nu este prevăzută calea apelului. 2. Hotărârile care pot fi atacate cu recurs. Instanțele competente să examineze recursul. 3. Subiectele recursului. 4. Termenul de declarare a recursului. 5. Efectul suspensiv al recursului. 6. Depunerea recursului. 7. Acțiunile instanței a cărei hotărâre este atacată după primirea recursului. 8. Cererea de recurs și cuprinsul ei. 9. Alăturarea la recurs. 10. Actele procedurale ale instanței de recurs în vederea pregătirii pricinii pentru dezbateri judiciare. 11. Cazurile în care nu se dă curs cererii de recurs. 12. Restituirea cererii de recurs. 13. Procedura de judecare a pricinii în instanța de recurs. 14. Limitele judecării pricinii în recurs. 15. Împuternicirile instanței de recurs. 16. Temeiurile de ordin material și procesual pentru casarea și modificarea hotărârii recurate. 17. Incidente procesuale ce pot să apară în cursul judecării recursului (retragerea recursului, renunțarea reclamantului la acțiune, tranzacția a părților, încetarea procesului, scoaterea cererii de pe rol). 18. Decizia instanței de recurs. 19. Cuprinsul deciziei. 20. Puterea legală a deciziei instanței de recurs. 21. Obligativitatea indicațiilor instanței de recurs formulate în decizie pentru instanța care judecă din nou pricina. 22. Examinarea recursului primit după judecarea pricinii în recurs. 23. Recursul împotriva încheierilor primei instanțe. 24. Instanțele competente să examineze recursurile împotriva încheierilor emise în primă instanță. 25. Procedura de judecată a încheierii recurate. 26. Împuternicirile instanței la examinarea recursului împotriva încheierii. 27. Puterea legală a deciziei instanței de recurs pronunțate asupra recursului împotriva încheierii.</p>	1
10	<p>RECURSUL ÎMPOTRIVA DECIZIILOR INSTANȚEI DE APEL</p> <p>1. Considerații generale privind recursul împotriva deciziilor instanței de apel. 2. Deciziile care pot fi atacate cu recurs. 3. Subiectele și termenul de declarare a recursului. Instanța competentă să examineze recursul. 4. Modul de constituire a completelor de judecată. 5. Temeiurile declarării recursului. 6. Temeiurile inadmisibilității recursului. 7. Efectul suspensiv al recursului.</p>	1

	<ul style="list-style-type: none"> 8. Depunerea recursului. 9. Cererea de recurs și cuprinsul ei. 10. Restituirea cererii de recurs. 11. Actele procedurale preparatorii ale instanței de recurs. 12. Procedura examinării admisibilității recursului. 13. Actele procedurale ale Colegiului lărgit al Curții Supreme de Justiție. 14. Procedura de judecare a recursului. 15. Retragerea recursului. 16. Limitele judecării recursului. 17. Împuternicirile și actele de dispoziție ale instanței de recurs. 18. Decizia instanței de recurs. 19. Obligatoritatea indicațiilor instanței de recurs în caz de casare a hotărârii și restituirea pricinii spre rejudecare. 	
11	<p>REVIZUIREA HOTĂRĂRILOR IREVOCABILE</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Dispozițiile judecătorești care pot fi supuse revizuirii. 2. Persoanele care sunt în drept să depună cerere de revizuire. 3. Instanțele competente să examineze cererea de revizuire. 4. Temeiurile declarării revizuirii. 5. Termenele de depunere a cererii de revizuire. 6. Calcularea lor. 7. Depunerea cererii de revizuire. 8. Examinarea cererii de revizuire. 9. Împuternicirile și actele de dispoziție ale instanței de revizuire. 	1
12	<p>DREPTURILE PROCESUALE ALE CETĂȚENILOR STRĂINI ȘI APATRIZILOR. ACȚIUNILE INTENTATE STATELOR STRĂINE ȘI ORGANIZAȚIILOR INTERNAȚIONALE. IMUNITATEA DIPLOMATICĂ. DELEGAȚIILE JUDECĂTOREȘTI ȘI HOTĂRĂRILE JUDECĂTOREȘTI (ARBITRALE) STRĂINE. TRATATELE INTERNAȚIONALE</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Drepturile procesual civile ale cetățenilor, întreprinderilor și organizațiilor străine. 2. Drepturile procesual civile ale apatrizilor. 3. Competența instanțelor judecătorești ale Republicii Moldova în pricinile civile cu participarea străinilor. 4. Competența exclusivă a instanțelor judecătorești ale Republicii Moldova în procese cu participarea străinilor. 5. Competența contractuală în pricinile cu participarea străinilor. 6. Efectele hotărârilor judecătorești străine. 7. Acțiunile civile intentate altor state și organizațiilor internaționale. 8. Imunitatea diplomatică. 9. Executarea delegațiilor judecătorești statelor străine. 10. Recunoașterea actelor eliberate, întocmite sau autentificate de autorități competente străine. 11. Recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești și hotărârilor arbitrale străine. 12. Procedura recunoașterii hotărârilor judecătorești și hotărârilor arbitrale străine. 13. Refuzul de a recunoaște și de a executa hotărârile judecătorești (arbitrale) străine. 	1
13	<p>PROCEDURA ARBITRALĂ</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Natura juridică a arbitrajului și domeniul de aplicare. 2. Competența tribunalelor de arbitraj. 3. Litigiile exceptate din competența tribunalelor de arbitraj. 4. Reglementarea juridică a procedurii arbitrale. 5. Convenția arbitrală. 6. Formele convenției arbitrale. 7. Efectele convenției arbitrale. 8. Sesizarea tribunalului arbitral. 	–

<ul style="list-style-type: none"> 9. Cererea de arbitrare. 10. Comunicarea actelor. 11. Constituirea tribunalului arbitral. 12. Recuzarea, abținerea și înlocuirea arbitrilor. 13. Cheltuielile arbitrale. 14. Termenul și locul arbitrajului. 15. Procedura arbitrală. 16. Fixarea termenului de judecată. 17. Principii care guvernează judecata. 18. Administrarea probelor. 19. Luarea măsurilor asiguratorii. 20. Hotărârea arbitrală. 21. Deliberarea și pronunțarea hotărârii. 22. Cuprinsul hotărârii. 23. Comunicarea hotărârii și efectele ei. 24. Executarea hotărârii arbitrale. 25. Desființarea hotărârii arbitrale. 26. Cererea de desființare a hotărârii. 27. Temeiurile de desființare a hotărârii. 28. Regulile privind competența și judecata cererii de desființare a hotărârii. 29. Arbitrajul internațional. 30. Particularitățile arbitrajului internațional. 31. Recunoașterea și executarea hotărârilor arbitrale străine. 	
--	--

V. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI CONȚINUTURI

Obiective de referință	Conținuturi
<ul style="list-style-type: none"> – să analizeze procedura de intentare a procesului; – să întocmească cereri de chemare în judecată; – să stabilească ordinea de înlăturare a neajunsurilor cererii de chemare în judecată; – să evedențieze temeiurile de refuz și de restituire în primirea cererii de chemare în judecată; – să stabilească efectele material-juridice și procesual civile ale intentării procesului. 	<p>Intentarea procesului în judecată: cerere de chemare în judecată; refuz în primirea cererii de chemare în judecată; restituirea cererii de chemare în judecată; efecte juridice ale intentării procesului.</p>
<ul style="list-style-type: none"> – să formuleze sarcinile pregătirii pricinii pentru dezbateri judiciare; – să enumere actele procesuale ale părților, judecătorului în vederea pregătirii pricinii pentru dezbateri judiciare; – să analizeze procedura de stabilire a termenului pentru judecarea pricinii; – să cunoască funcția și importanța înștiințării legale a participanților la proces și comunicării actelor de procedură civilă; – să identifice mijloacele de înștiințare legală; – să cunoască modul de înmânare a citațiilor și înștiințărilor, mijloacele de fixare a înmânării acestora; – să determine particularitățile înștiințării și citării participanților la proces și altor persoane care se află în afara teritoriului Republicii Moldova; 	<p>Pregătirea pricinii pentru dezbateri judiciare: acte procesuale ale părților, judecătorului în vederea pregătirii pricinii pentru dezbateri judiciare; ședința de judecată prealabilă (prima înfățișare); termen de judecare a pricinii; înștiințarea legală a participanților la proces; mijloacele de înștiințare legală; citația; citația publică; înștiințarea și citarea participanților la proces și altor persoane care se află în afara teritoriului Republicii Moldova; efectele juridice ale citării și înștiințării legale a participanților la proces și a altor persoane.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – să stabilească efectele juridice ale citării și înștiințării legale a participanților la proces și a altor persoane. 	
<ul style="list-style-type: none"> – să cunoască importanța dezbaterilor judiciare ca fază a procesului civil și rolul completului de judecată în conducerea ședinței de judecată; – să identifice părțile componente ale ședinței de judecată; – să determine incidentele procesuale ce pot să apară în cursul judecării, să analizeze deosebirea dintre amânarea și suspendarea procesului; – să evidențieze cazurile de terminare a procesului fără adoptarea hotărârii, să analizeze deosebirea dintre încetarea procesului și scoaterea cererii de pe rol; – să cunoască importanța și cuprinsul procesului verbal al ședinței de judecată, procedura înaintării și examinării observațiilor asupra procesului verbal. 	<p>Dezbaterile judiciare: părțile componente ale ședinței de judecată; partea pregătitoare a ședinței de judecată; judecarea pricinii în fond; susținerile orale; replica; adoptarea hotărârii și pronunțarea ei; amânarea procesului; suspendarea procesului; terminarea procesului fără adoptarea hotărârii; încetarea procesului și scoaterea cererii de pe rol; procesul-verbal al ședinței de judecată.</p>
<ul style="list-style-type: none"> – să cunoască noțiunea și felurile dispozițiilor primei instanțe; – să analizeze deosebirea dintre hotărârea, încheierea și ordonanța judecătorească; – să argumenteze esența și importanța hotărârii judecătorești; – să identifice cuprinsul hotărârii judecătorești; – să evidențieze cerințele care sunt înaintate față de hotărârea judecătorească; – să delimiteze rectificarea hotărârii de îndreptarea erorilor materiale și de calcul, explicarea hotărârii și emiterea hotărârii suplimentare; – să cunoască felurile și temeiurile executării imediate a hotărârii; – să definească puterea lucrului judecat și să evidențieze efectele juridice ale hotărârii rămase definitive și ale hotărârii rămase irevocabile; – să argumenteze esența și importanța încheierii judecătorești; – să delimiteze felurile încheierilor după conținut, formă, procedura deliberării; – să identifice natura juridică, esența și importanța ordonanței judecătorești. 	<p>Dispozițiile primei instanțe de judecată (hotărârea, încheierea și ordonanța): hotărâre, încheiere și ordonanță; dispoziții ale primei instanțe; hotărârea judecătorească, cerințele înaintate față de hotărâre; cuprinsul hotărârii judecătorești; rectificarea, îndreptarea erorilor materiale și de calcul; explicarea hotărârii și emiterea hotărârii suplimentare; executarea imediată a hotărârii; puterea lucrului judecat, efectele juridice ale hotărârii rămase definitive și ale hotărârii rămase irevocabile; încheierile primei instanțe de judecată.</p>
<ul style="list-style-type: none"> – să definească noțiunea și esența procedurii contenciosului administrativ; – să identifice particularitățile acestei proceduri față de procedura contencioasă; – să caracterizeze procedura de contestare în judecată a actelor normative, să enumere participanții la proces, să analizeze condițiile și modalitățile de exercitare a acțiunii, să cunoască regulile de examinare a cererii și executare a hotărârii. 	<p>Procedura în pricinile contenciosului administrativ: procedura de contencios administrativ; procedura de contestare în judecată a actelor normative.</p>
<ul style="list-style-type: none"> – să definească noțiunea și esența procedurii speciale; – să identifice particularitățile acestei proceduri față de procedura contencioasă; – să argumenteze esența, funcția și rolul procedurii 	<p>Procedura specială: procedura specială; procedura necontencioasă; constatarea faptelor care au valoare juridică; încuviințarea adopției; declararea capacității depline de exercițiu minorului (emanciparea); declara-</p>

<p>speciale în sistemul procesului civil;</p> <ul style="list-style-type: none"> – să evidențieze categoriile de pricini care se rapoartă la procedura specială; – să caracterizeze procedura de constatare a faptelor care au valoare juridică, să enumere participanții la proces, condițiile necesare pentru constatarea faptelor care au valoare juridică, să cunoască regulile de examinare a cererii; – să caracterizeze procedura de încuviințare a adopției, să enumere participanții la proces și să cunoască regulile de examinare a cererii; – să caracterizeze procedura de declararea persoanei dispărută fără urmă sau decedată, să enumere participanții la proces și să cunoască regulile de examinare a cererii; – să caracterizeze procedura de declararea capacității depline de exercițiu a minorului (emanciparea), să enumere participanții la proces și să cunoască regulile de examinare a cererii; – să caracterizeze procedura de limitarea în capacitatea de exercițiu sau declararea incapacității cetățeanului, să enumere participanții la proces și să cunoască regulile de examinare a cererii; – să caracterizeze procedura de încuviințarea spitalizării forțate și tratamentului forțat al cetățeanului, să enumere participanții la proces și să cunoască regulile de examinare a cererii; – să caracterizeze procedura de încuviințarea examenului psihiatric sau spitalizării în staționarul de psihiatrie a cetățeanului fără liberul lui consimțământ, să enumere participanții la proces și să cunoască regulile de examinare a cererii; – să caracterizeze procedura de restabilire în drepturi ce izvorăsc din titlurile de valoare la purtător și din titlurile de valoare la ordin pierdute, să enumere participanții la proces și să cunoască regulile de examinare a cererii; – să caracterizeze procedura de declarare fără stăpân a unui bun mobil și declararea dreptului de proprietate municipală asupra unui bun imobil fără stăpân, să enumere participanții la proces și să cunoască regulile de examinare a cererii; – să caracterizeze procedura de contestare a inexactității înscrisurilor în registrele de stare civilă. reconstituirea procedurii judiciare pierdute, să enumere participanții la proces și să cunoască regulile de examinare a cererii. 	<p>rea persoanei dispărută fără urmă sau decedată; încuviințarea spitalizării forțate și tratamentului forțat al cetățeanului; încuviințarea examenului psihiatric sau spitalizării în staționarul de psihiatrie a cetățeanului fără liber consimțământ; restabilirea în drepturile ce izvorăsc din titlurile de valoare la purtător și din titlurile de valoare la ordin pierdute (procedura de chemare); declararea fără stăpân a unui bun mobil și declararea dreptului de proprietate municipală asupra unui bun imobil fără stăpân; contestarea inexactității înscrisurilor în registrele de stare civilă; reconstituirea procedurii (actelor) judiciare pierdute (procedura de reconstituire).</p>
<ul style="list-style-type: none"> – să caracterizeze esența procedurii în ordonanță; – să evidențieze particularitățile procedurii în ordonanță în raport cu alte proceduri; – să descrie etapele procedurii în ordonanță; – să analizeze procedura de contestare a ordonanței 	<p>Procedura în ordonanță: procedura în ordonanță; contestarea ordonanței judecătorești; anularea ordonanței judecătorești; executarea ordonanței judecătorești.</p>

<p> judecătorești;</p> <ul style="list-style-type: none"> – să caracterizeze specificul executării ordonanței judecătorești; – să aprecieze importanța procedurii în ordonanță. 	
<ul style="list-style-type: none"> – să definească noțiunea căilor de atac împotriva hotărârilor judecătorești; – să identifice categoriile căilor de atac în procedura civilă a Republicii Moldova; – să dea definiția apelului; – să descrie reguli comune privind exercitarea căilor de atac; – să descrie procedura de judecare a apelului; – să clasifice căile de atac în funcție de diferite criterii; – să determine limitele de judecare a apelului; – să descrie temeiurile de casare (modificare) a hotărârii de către instanța de apel; – să evidențieze particularitățile apelului în raport cu alte căi de atac; – să analizeze efectele apelului; – să caracterizeze împunericile instanței de apel; – să evidențieze coraportul între modificarea hotărârii de către instanța de apel, pronunțarea unei noi hotărâri și remiterea pricinii la rejudecare în prima instanță; – să analizeze importanța și caracterul indicațiilor instanței de apel; – să întocmească cereri de apel; – să întocmească actele de dispoziție ale instanței de apel; – să aprecieze importanța apelului drept cale de atac. 	<p>Procedura de rejudecare în apel a hotărârilor judecătorești care nu au devenit definitive: căile de atac împotriva hotărârilor judecătorești; controlul judiciar; apelul; dreptul de a declara apelul; elementele apelului; procedura de judecată a apelului; limitele judecării apelului; împunericile instanței de apel; temeiurile de ordin material și procesual pentru casarea sau modificarea hotărârii de către instanța de apel; decizia instanței de apel.</p>
<ul style="list-style-type: none"> – să dea definiția recursului împotriva hotărârilor pentru care nu este prevăzută calea apelului; – să indice instanțele competente să judece cererile de recurs; – să descrie procedura de judecare a recursului; – să determine limitele de judecare a recursului; – să descrie temeiurile de casare (modificare) a hotărârii de către instanța de recurs; – să evidențieze particularitățile recursului împotriva hotărârilor pentru care nu este prevăzută calea apelului în raport cu alte căi de atac; – să analizeze efectele recursului; – să caracterizeze împunericile instanței de recurs; – să caracterizeze modul de atacare a încheierilor primei instanțe; – să întocmească cereri de recurs; – să întocmească actele de dispoziție ale instanței de recurs; – să aprecieze importanța recursului împotriva hotărârilor pentru care nu este prevăzută calea apelului drept cale de atac. 	<p>Recursul împotriva hotărârilor și încheierilor pentru care nu este prevăzută calea apelului: recursul împotriva hotărârilor și încheierilor pentru care nu este prevăzută calea apelului; procedura de judecare a pricinii în instanța de recurs; limitele judecării pricinii în recurs; împunericile instanței de recurs; temeiurile de ordin material și procesual pentru casarea și modificarea hotărârii recurate; decizia instanței de recurs; recursul împotriva încheierilor primei instanțe.</p>
<ul style="list-style-type: none"> – să dea definiția recursului împotriva deciziilor in- 	<p>Recursul împotriva deciziilor instanței de apel: re-</p>

<p>stanței de apel;</p> <ul style="list-style-type: none"> – să descrie procedura de judecare a recursului; – să determine limitele de judecare a recursului împotriva deciziilor instanței de apel; – să caracterizeze sistemul temeiurilor de declarare a recursului; – să evidențieze particularitățile recursului împotriva deciziilor instanței de apel în raport cu alte căi de atac; – să analizeze procedura de examinare a admisibilității recursului împotriva deciziilor instanței de apel; – să caracterizeze împuternicirile instanței de recurs; – să întocmească cereri de recurs; – să întocmească actele de dispoziție ale instanței de recurs; – să aprecieze importanța recursului împotriva deciziilor instanței de apel drept cale de atac. 	<p>cursul împotriva deciziilor instanței de apel; temeiurile inadmisibilității recursului; limitele judecării recursului; împuternicirile și actele de dispoziție ale instanței de recurs; decizia instanței de recurs.</p>
<ul style="list-style-type: none"> – să dea definiția revizuirii hotărârilor irevocabile; – să descrie procedura de judecare a cererii de revizuire; – să descrie conținutul temeiurilor de declarare a revizuirii; – să analizeze specificul temeiurilor de declarare a revizuirii; – să evidențieze particularitățile revizuirii hotărârilor irevocabile în raport cu alte căi de atac; – să caracterizeze împuternicirile instanței de revizuire; – să determine instanțele competente să examineze cererile de revizuire; – să determine instanțele competente să rejudece pricina după admiterea cererii de revizuire și casare a hotărârilor; – să întocmească cereri de revizuire; – să întocmească actele de dispoziție ale instanței de revizuire; – să aprecieze importanța revizuirii hotărârilor irevocabile drept cale de atac. 	<p>Revizuirea hotărârilor irevocabile: dispozițiile judecătorești care pot fi supuse revizuirii; temeiurile declarării revizuirii; împuternicirile și actele de dispoziție ale instanței de revizuire.</p>
<ul style="list-style-type: none"> – să enumere drepturile și obligațiile procesuale ale cetățenilor străini și a apatrizilor; – să descrie regulile de determinare a competenței în procesele cu element de extraneitate; – să enumere cazurile de imunitate de jurisdicție a agenților diplomatici și consulari; – să evidențieze felurile de competență jurisdicțională în procesele cu element de extraneitate; – să descrie procedura de recunoaștere a hotărârilor judecătorești și arbitrale străine; – să determine legea aplicabilă statutului juridic al cetățenilor străini și a apatrizilor; – să analizeze temeiurile de refuz în recunoașterea hotărârilor judecătorești și arbitrale străine; – să determine sarcinile procedurii de recunoaștere a 	<p>Drepturile procesuale ale cetățenilor străini și apatrizilor. acțiunile intentate statelor străine și organizațiilor internaționale. imunitatea diplomatică. delegațiile judecătorești și hotărârile judecătorești (arbitrale) străine. tratatele internaționale: drepturile procesuale civile ale cetățenilor, întreprinderilor și organizațiilor străine; drepturile procesuale civile ale apatrizilor; competența instanțelor judecătorești ale Republicii Moldova în pricinile civile cu participarea străinilor; executarea delegațiilor judecătorești statelor străine; recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești și hotărârilor arbitrale străine.</p>

hotărârilor judecătorești și arbitrale străine; – să evidențieze particularitățile procedurii de executare a delegațiilor judiciare străine.	
– să dea definiție arbitrajului; – să determine competența arbitrajului în soluționarea pricinilor civile; – să descrie condițiile de adresare la arbitraj; – să caracterizeze procedura de arbitraj; – să clasifice felurile arbitrajelor în funcție de diferite criterii; – să analizeze particularitățile formei arbitrale de apărare a drepturilor; – să identifice natura și puterea juridică a hotărârii arbitrale; – să determine sarcinile procedurii de desființare a hotărârii arbitrale; – să compare procedura de desființare a hotărârii arbitrale și căile de atac împotriva hotărârilor judecătorești; – să analizeze particularitățile arbitrajului internațional.	Procedura arbitrală: arbitraj; competența tribunalelor de arbitraj; convenția arbitrală; procedura arbitrală; hotărârea arbitrală; desființarea hotărârii arbitrale; arbitrajul internațional.

VI. SUGESTII PENTRU LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

SUBIECTE/ PROBLEME	MODALITĂȚI DE REALIZARE	MODALITĂȚI DE EVALUARE
1. Pregătirea pricinii pentru examinare în fond. Comunicarea actelor de procedură.	– Formulați un plan de acțiuni juridice destinate pregătirii unei pricini pentru examinare. – Analizarea modalităților de înștiințare legală a participanților la proces.	– prezentarea verbală a planului de acțiuni procesuale în cadrul unui seminar aplicativ; – susținerea publică a rezumatului.
2. Procedura în ordonanță.	– Întocmirea actelor procesuale necesare în cadrul unei proceduri simplificate. – Evidențierea criteriilor de delimitare a procedurii în ordonanță de celelalte feluri de procedură civilă.	– simularea unei proceduri în ordonanță, prezentând toate actele procesuale necesare în consecutivitate legală în cadrul unui seminar aplicativ; – prezentarea în formă verbală în cadrul unui seminar aplicativ.
3. Căile de atac.	– Analiza comparată a tuturor reperelor legale ale căilor de atac.	– prezentarea elementelor comune și a diferențelor în formă de schemă comparativă în cadrul unui seminar integrativ.
4. Procedura arbitrală.	– Determinarea procedurii de desființare a hotărârii arbitrale și căile de atac împotriva hotărârilor judecătorești.	– susținerea rezumatului elaborat în cadrul unui seminar tip dezbateri.

NOTĂ: Pentru realizarea obiectivelor tuturor conținuturilor din curriculum, studentul va realiza forme de activitate individuală, precum:

- studiul notițelor de curs, ale suporturilor de curs și manualelor în bibliotecă;
- consultarea comentariilor și a dicționarelor de specialitate;
- studiul suportului normativ curent, publicat în „Monitorul Oficial al Republicii Moldova”;

- studiul practicii judiciare a Curții Supreme de Justiție, a altor instanțe judecătorești și organe jurisdicționale, publicate oficial;
- accesarea, acumularea și studiul informației din rețeaua Internet și din alte surse accesibile.

VII. TEMATICA ORIENTATIVĂ A REFERATELOR

1. Etapa intentării procesului civil.
2. Etapa de pregătire a cauzei pentru dezbaterile judiciare.
3. Etapa dezbaterilor judiciare.
4. Etapa deliberării și pronunțării hotărârii judecătorești.
5. Procedura contenciosului administrativ.
6. Procedura specială.
7. Procedura ordonanțială.
8. Procedura în fața instanței de apel.
9. Procedura în fața instanței de recurs.
10. Procedura de revizuire a hotărârilor judecătorești.
11. Procedura în procesele cu element de extraneitate.
12. Procedura arbitrală.

VIII. CHESTIONAR PENTRU EXAMEN

1. Sesizarea instanței. Cererea de chemare în judecată.
2. Primirea cererii de chemare în judecată. Efectele juridice ale pornirii procesului. Refuzul de a primi și restituirea cererii de chemare în judecată.
3. Sarcinile și importanța pregătirii cauzei pentru dezbateri. Actele procedurale în vederea pregătirii pricinii pentru dezbateri.
4. Citarea și comunicarea actelor de procedură.
5. Partea pregătitoare a ședinței de judecată.
6. Examinarea cauzei în fond.
7. Susținerile orale. Replicile.
8. Procesul verbal al Ședinței de judecată.
9. Formele trecerii procesului într-o altă ședință (amânarea, suspendarea).
10. Finisarea procesului fără adoptarea hotărârii (încetarea, scoaterea de pe rol).
11. Deliberarea și pronunțarea hotărârii.
12. Cuprinsul hotărârii judecătorești. Cerințele înaintate față de hotărâre.
13. Rectificarea și lămurirea hotărârii. Hotărârea suplimentară.
14. Efectele hotărârii judecătorești.
15. Încheierile primei instanțe de judecată.
16. Procedura prealabilă în contenciosul administrativ.
17. Condițiile pentru exercitarea acțiunii în contenciosul administrativ.
18. Sesizarea instanței de contencios administrativ.
19. Judecarea cererii în instanța de contencios administrativ.
20. Noțiunea și esența procedurii speciale.
21. Procedura în pricinile de constatare a unor fapte care au valoare juridică.
22. Procedura de încuviințare a adopției.

- 23.Procedura de declarare a capacității depline de exercițiu a minorului (emanciparea).
- 24.Procedura în pricinile de declarare a persoanelor dispărute fără urmă sau decedate.
- 25.Procedura de declarare a capacității de exercițiu limitate sau incapacității unei persoane.
- 26.Procedura de încuviințare a spitalizării forțate și tratamentului forțat al persoanei.
- 27.Procedura de încuviințare a examenului psihiatric și spitalizării în staționarul de psihiatrie.
- 28.Procedura în pricinile ce izvorăsc din titlurile de valoare la purtător și la ordin pierdute.
- 29.Procedura în pricinile de constatare a inexactității înscrisurilor făcute în registrele actelor stării civile.
- 30.Procedura în pricinile de declarare fără stăpân a unui bun imobil și declararea dreptului de proprietate municipală asupra unui bun imobil fără stăpân.
- 31.Reconstituirea procedurii judiciare pierdute.
- 32.Noțiunea și esența procedurii în ordonanță. Pretențiile în al căror temei se emite ordonanță judecătorească.
- 33.Cererea de eliberare a ordonanței judecătorești.
- 34.Ordonanța judecătorească și executarea ei. Anularea ordonanței judecătorești.
- 35.Noțiunea, importanța și clasificarea căilor de atac.
- 36.Elementele apelului (subiectul, obiectul).
- 37.Sesizarea instanței de apel.
- 38.Judecarea apelului.
- 39.Decizia instanței de apel.
- 40.Recursul împotriva hotărârilor și încheierilor pentru care nu este prevăzută calea apelului. Temeiurile de declarare a recursului.
- 41.Sesizarea instanței de recurs și judecarea recursului împotriva hotărârilor și încheierilor pentru care nu este prevăzută calea apelului.
- 42.Decizia instanței de recurs împotriva hotărârilor și încheierilor pentru care nu este prevăzută calea apelului. Puterea legală a deciziei instanței de recurs.
- 43.Elementele și temeiurile recursului împotriva deciziilor instanței de apel.
- 44.Sesizarea instanței. Admisibilitatea recursului împotriva deciziilor instanței de apel.
- 45.Judecarea recursului împotriva deciziilor instanței de apel. Decizia instanței de recurs.
- 46.Revizuirea hotărârilor irevocabile.
- 47.Noțiunea, natura juridică a arbitrajului și domeniul de aplicare.
- 48.Procedura arbitrală. Hotărârea arbitrală.
- 49.Procedura de contestare a hotărârilor arbitrale.
- 50.Procedura de eliberare a titlurilor de executare silită a hotărârilor arbitrale.

IX. REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1. Apostol T. *Putere discreționară și excesul de putere al autorităților publice*. București, Ed. BECK, 1999.
2. Boroș G., Rădescu D. *Codul de procedură civilă. Comentat și adnotat*. București, Ed. ALL, 1996.
3. *Buletinul Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova* (Apare lunar din ianuarie 1996).
4. Căpățînă O. *Efectele hotărârilor judecătorești străine în România*. București, Ed. Academiei, 1971.
5. Căpățînă O. *Litigiile arbitrale de comerț extern*. București, Ed. Academiei, 1987.
6. Chivulescu Ch. *Revizuirea în dreptul procesual al RPR*. București, Ed. Științifică, 1961.
7. Ciobanu V-M. *Tratat teoretic și practic de procedură civilă*. Vol. I, București, Ed. Național, 1997.
8. Ciobanu V-M. *Tratat teoretic și practic de procedură civilă*. Vol. II, București, Ed. Național, 1997.
9. Ciutacu Fl. *Drept procesual civil (Culegere de spețe)*. Ploiești, Ed. L.V.S., Crupuscul, 2001.

10. Coțofană Gh. *Procedura arbitrală. Istoric, doctrină, jurisprudență*. București, Ed. OSCAR PRINT, 1999.
11. Creangă I. *Curs de drept administrativ pentru studenții facultăților de drept (Capitolul VIII)*. Chișinău, 2003.
12. Crețu V. *Procedura de reconstituire a dosarelor pierdute ce conțin acte de procedură judiciară sau de executare*. În: *Legea și Viața*, 1996, nr. 5-6.
13. *Curtea Constituțională a Republicii Moldova. Culegere de hotărâri și decizii, 1995/1996*. Chișinău, 1997.
14. *Curtea Constituțională a Republicii Moldova. Culegere de hotărâri și decizii, 1997/1998*. Chișinău, 1999.
15. *Curtea Constituțională a Republicii Moldova. Culegere de hotărâri și decizii, 1998*. Chișinău, 1999.
16. *Curtea Constituțională a Republicii Moldova. Culegere de hotărâri și decizii, 1999*. Chișinău, 2001.
17. *Curtea Constituțională a Republicii Moldova. Culegere de hotărâri și decizii, 2000*. Chișinău, 2001.
18. *Curtea Constituțională a Republicii Moldova. Culegere de hotărâri și decizii, 2001*. Chișinău, 2002.
19. *Curtea Constituțională a Republicii Moldova. Culegere de hotărâri și decizii, 2002*. Chișinău, 2003.
20. *Curtea de Apel a Republicii Moldova. Culegere de practică judiciară, 1996/1999*. Chișinău, 2000.
21. *Curtea de Apel a Republicii Moldova. Culegere de practică judiciară, 2001/2002*. Ed. I, Cartier, 2002.
22. *Curtea Supremă de Justiție a Republicii Moldova. Culegere de hotărâri ale Plenului Curții Supreme de Justiție (mai 1974-iulie 2002)*. Chișinău, 2002.
23. *Curtea Supremă de Justiție a Republicii Moldova. Sinteza practicii judiciare (1989-1999)*. Chișinău, 2000.
24. Daghie V. *Căile de atac de reformare în procesul civil*. București, Ed. Național, 1997.
25. Debbasch CH., Ricci J-C. *Contentieux administratif*. Paris, Dalloz, 1999.
26. Deleanu I. *Tratat de procedură civilă*. București, 2004.
27. Emese FI. *Puterea lucrului judecat în materia civilă*. București, Ed. ALL, 1997.
28. Filipescu I.P. *Drept internațional privat*. Ed. Academiei Române. București, 1991.
29. Fricero N. *Procedure civile. Gualino edituer*. Paris, 2002.
30. *Ghidul cetățeanului în contenciosul administrativ*. Chișinău, 2003.
31. Gustave Peiser G. *Contentieux administratif*. Paris, Dalloz, 1999.
32. *Hotărâri ale Curții Europene a Drepturilor Omului (culegere selectivă)*. Editura Polirom, 2000.
33. *Hotărâri ale Curții Europene a Drepturilor Omului (culegere selectivă)*. Vol. II, Editura Polirom, 2001.
34. Leș I. *Comentariile Codului de procedură civilă*. Vol. I și Vol. II. București, Ed. ALL BECK, 2001.
35. Leș I. *Drept procesual civil. Cursul universitar*. București, Lumina Lex, 2002.
36. Leș I. *Procedurile speciale reglementate în Codul de procedură civilă*. Cluj-Napoca, Ed. Dacia, 1989.
37. Leș I. *Tratat de drept procesual civil*. București, ALL BECK, 2003.
38. Măgureanu FI. *Drept procesual civil*. București, Ed. ALL BECK, 1998.
39. Popescu T. *Arbitrajul litigiilor patrimoniale cu element de extraneitate*. București, 1980.
40. Prisăcaru V. *Contenciosul administrativ*. București, Ed. ALL., 1994.
41. Roșca N. *Instituția falimentului în legislația Republicii Moldova*. Chișinău, 2001.
42. Stoenescu I., Zilberstein S. *Drept procedural civil. Căile de atac și procedurile speciale*. București, Ed. Didactică și pedagogică, 1981.
43. Stoenescu I., Zilberstein S. *Drept procesual civil. Teoria generală*. EDP, București, 1983.
44. Ungureanu O. *Actele de procedură în procesul civil*. București, Ed. Șansa SRL, 1994.
45. Velescu A. *Recursul civil*. București, Ed. Științifică, 1966.
46. Vincent J., Guinchard S. *Procedure civile*. Paris, Dalloz, 2001.
47. Zilberstein S. *Procesul civil internațional*. București, Ed. Lumina Lex, 1994.
48. Zilberstein S., Ciobanu V-M. *Recursul și recursul extraordinar în procesul civil*. București, Ed. Științifică, 1987.